

โครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอเพื่อสานต่อ
โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์สู่การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนที่ยั่งยืน
The Academic Services on Demand Project: Toward the Alive Library
Project to Sustain the Development of School Libraries

จิรภา อินทะนิน รุ่งรวี ลาภมุล นิลุบล ทองชัย
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
e-mail: nilubon.tongchai@kru.ac.th

บทคัดย่อ

โครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอเป็นโครงการเฉพาะกิจถือกำเนิดขึ้นในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2558 .ศ.พ -2559 ที่สำนักวิทยบริการฯ ไม่ขอเสนอของบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพื่อทบทวน การดำเนินงานโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจากการดำเนินงานในช่วง ปีที่ผ่านมาได้ 2 สนับสนุนโรงเรียนที่ร้องขอรับการบริการวิชาการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บริการรถ ICT และ พัฒนางานด้านการจัดการห้องสมุด ทั้งสิ้น 3 ใช้งบประมาณ (ครึ่ง 3 มากกว่าเป้าที่วางไว้) ครึ่ง 135,000 บาท ทุกกิจกรรมได้รับการตอบรับที่ดีมากและมีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีข้อคิดเห็น ปลายเปิดที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการความพึงพอใจในกิจกรรมรวมถึงการได้รับประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมจากทั้งครูและนักเรียนที่เข้าร่วม สำนักวิทยบริการฯ ได้จัดทำคู่มือการจัดการจัดหาหมุด ทรัพยากรสารสนเทศสำหรับแก้ปัญหาเบื้องต้นสำหรับครูที่ต้องมารับหน้าที่ดูแลห้องสมุดโรงเรียนซึ่ง เปลี่ยนแปลงค่อนข้างบ่อย นำไปทดลองใช้กับ โรงเรียน ได้รับผลตอบรับที่ดี ซึ่งคู่มือนี้จะได้นำมา 4 ทดลองใช้และพัฒนาต่อยอดให้อยู่ในรูปแบบสื่อที่หลากหลาย

คำสำคัญ:

บริการวิชาการตามคำร้องขอ, การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน, โครงการห้องสมุดมีชีวิต

Abstract

The Academic Services on Demand Project is the specific purpose project founded during the fiscal year 2015 and 2016, aiming at supporting the decision of the Kanchanaburi Academic Resource and Information Technology (ARIT) Centre on not to propose the project for the university financial support under the 'Alive library project' and continuing to review on what have been done earlier. During the past 2 years the Kanchanaburi ACIT Centre supported schools on academic services on demand: setting activities to promote reading, providing the ICT bus, and helping

school to manage library, for 13 times (more than the number planned: 3) under the 35,000 baht budget. The results from the questionnaires showed that participants satisfied and had positive benefits for all types of activities provided. Furthermore, the Kanchanaburi ACIT Centre produced the manual for classifying information resources in order to help staff, who was assigned to take care of school library but was frequently changed. This manual was firstly applied to 4 schools and received positive feedbacks and it was planned to be widely applied in schools that requested for help in managing library and this manual would be developed into various forms of media.

Keyword:

Academic Services on Demand, School Library Development,
Alive Library Project

บทนำ

จากปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่ว่า “สถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” ได้รับการถ่ายทอดมาเป็นพันธกิจ หนึ่งในนั้นคือการบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม ซึ่งทางสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นที่พึ่งด้านวิชาการให้กับท้องถิ่น จึงได้เริ่มต้นโครงการห้องสมุดมีชีวิตของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ประมาณเมื่อปี พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการด้านวิชาการด้านห้องสมุดและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์ลงพื้นที่เพื่อให้บริการ และร่วมมือกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา ถึงแม้ว่าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ได้ปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 แล้วก็ตามปัจจุบันมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการและลงนามสัญญาความร่วมมือทั้งสิ้น 19 โรงเรียน ซึ่งหลายโรงเรียนในเครือข่ายความร่วมมือได้รับรางวัลด้านห้องสมุดจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับภาค และระดับประเทศ

โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งมอบพันธกิจจากรุ่นสู่รุ่น ในแต่ละปีจะมีการประชุมเพื่อชี้แจงความเป็นไปของกิจกรรมบริการวิชาการที่ได้ดำเนินการตลอดปีงบประมาณซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมภายใต้โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์เสียงสะท้อนจากผู้ให้และผู้รับบริการจากการลงพื้นที่เพื่อให้บริการอย่างต่อเนื่องให้บริการงานด้านเทคนิคและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นเหมือนกระจกสะท้อน เพื่อให้เห็นว่าโครงการความร่วมมือด้านห้องสมุดที่ทำมาเป็นเวลายาวนานนั้นสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับโรงเรียนอย่างแท้จริงหรือไม่อย่างไรโดยในช่วงปีงบประมาณ 2557 ได้ดำเนินงานเทคนิคและปรับเปลี่ยน โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติใหม่ ให้กับ 7 โรงเรียน และ 1 หน่วยงานที่ร้องขอจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านติดตามและให้ความร่วมมือด้านการดำเนินงานห้องสมุดให้กับโรงเรียนในเครือข่าย 19 โรงเรียน และ 2 โรงเรียนตามคำร้องขอจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ 2 ครั้ง รวมถึงได้จัดทำข้อตกลงเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับกรอบการให้บริการระหว่างโรงเรียนกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นที่พึ่งทางวิชาการด้านห้องสมุดให้กับท้องถิ่นสมดังปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “สถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น”

และสิ่งนี้เองช่วยสะท้อนภาพลักษณ์อันดี ด้านความสามารถพึ่งพาได้ ของมหาวิทยาลัยต่อสายตาของท้องถิ่น ชุมชน และสังคม (นิลบล ทองชัย และจีรภา อินทะนิน, 2558)

ถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจสำหรับหน่วยงานและเป็นจุดแข็งสำหรับสร้างภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัย มีโรงเรียนในเครือข่ายอย่างน้อย 19 แห่ง ที่ทางสำนักฯ เข้าไปช่วยดูแลเรื่องการจัดทำห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หากแต่ในมุมมองของการบริหารในระดับที่สูงขึ้นไป มีความคิดเห็นต่างในประเด็นที่หลากหลาย อาทิ ไม่แน่ใจว่าการให้บริการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาห้องสมุดเกิดจากความต้องที่แท้จริงหรือไม่ งบประมาณที่ใช้คุ้มค่าหรือไม่ ต้องการให้เปลี่ยนพื้นที่โรงเรียนเพื่อพัฒนาไปเรื่อยๆ แทนที่จะเป็นกลุ่มโรงเรียนเดิม เป็นต้น ดังนั้นทางสำนักฯ จึงพิจารณาและมีมติไม่เสนอของบประมาณเพื่อจัดโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างปีงบประมาณ 2558-2559 ซึ่งเคยได้รับในทุกปี ปีละ 100,000 บาท เพื่อทบทวนบทบาทและสิ่งที่ได้ดำเนินการไป แต่ขณะเดียวกันยังมีความเชื่ออีกว่า โครงการนี้มีประโยชน์ต่อชุมชนจึงได้จัดกิจกรรมโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอ ใช้งบประมาณของสำนักฯ ในการดำเนินการ ปี พ.ศ. 2558 เป็นเงิน 20,000 บาท และ ลดเหลือ 15,000 บาท ในปี พ.ศ. 2559 โดยโรงเรียนหรือหน่วยงานที่ต้องการรับบริการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถติดต่อประสานงานได้โดยตรง

จากการดำเนินงานในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีโรงเรียนที่ร้องขอรับบริการวิชาการเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บริการรถ ICT และพัฒนางานด้านการจัดการห้องสมุด เข้ามาทั้งสิ้นจำนวน 13 ครั้ง ภายใต้งบประมาณ 35,000 บาท ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมในช่วงสองปีทำให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น มองเห็นปัญหาและแนวทางเสริมเพื่อพัฒนาต่อยอดให้การบริการวิชาการตามคำร้องขอสานต่อโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนขึ้น นำมาใช้เพื่อวางแผนของบประมาณสนับสนุนจากทางมหาวิทยาลัยภายใต้โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้รับการอนุมัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 100,000 บาท

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดกิจกรรมบริการวิชาการตามคำร้องขอ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น
2. เพื่อนำข้อมูลจากการดำเนินงานไปวางแผนกำหนดแนวทางในการให้บริการ พัฒนาเครื่องมือปรับปรุงการปฏิบัติงาน และจัดทำโครงการเพื่อของบประมาณบริการวิชาการสำหรับปีต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ส่งหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนเครือข่ายทั้ง 19 โรงเรียน และโรงเรียนที่เคยไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการจัดการห้องสมุด เพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของการบริการวิชาการว่า เป็นไปในรูปแบบของการให้บริการตามคำร้องขอภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยสำนักวิทยบริการฯ สนับสนุนด้านความรู้ คนและเครื่องมือที่สามารถให้ความอนุเคราะห์ได้ไปให้บริการ ส่วนของรางวัลสำหรับจัดกิจกรรมโรงเรียนอาจต้องหาเอง ซึ่งกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ ที่ต้องพิจารณาก่อนเริ่มดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ ยังอยู่ภายใต้แนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เพื่อให้การดำเนินโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอเพื่อการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนเป็นไปอย่างยั่งยืน

2. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนและจัดกลุ่มแบ่งทีมงานเพื่อลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและพัฒนาทางด้านห้องสมุด ซึ่งงานแต่ละส่วนต้องการบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถที่แตกต่างกันไป กำหนดได้เป็น บรรณารักษณ์ักวิชาการคอมพิวเตอร์นักจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดย บรรณารักษณ์ักวิชาการ ทำหน้าที่ในงานด้านห้องสมุด อาทิ ถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับเรื่องการจัดชั้นหนังสือ การลงรายการ และอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการห้องสมุด นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ในงานด้านคอมพิวเตอร์ อาทิ ติดตั้งระบบจัดการห้องสมุดและระบบเครือข่าย และนักจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อาทิ กิจกรรมเกมปาเป้า เกมตัวต่อ วาดภาพระบายสี ทำสมุดเล่มจิ๋ว เป็นต้นซึ่งการดำเนินงานแต่ละพื้นที่อาจใช้ทีมงานที่มีความหลากหลาย

3. ให้บริการวิชาการตามคำร้องขอเพื่อพัฒนาห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ครั้ง ให้กับโรงเรียนในเครือข่าย 19 โรงเรียนและโรงเรียนนอกเครือข่ายที่ร้องขอภายใต้งบประมาณที่ได้รับในช่วงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวนรวมทั้งสิ้น 35,000 บาท

4. นำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการวิชาการตามคำร้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559 มาปรับปรุงการดำเนินงานและกิจกรรม และเพื่อของงบประมาณดำเนินงานบริการวิชาการในปีต่อไป ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

ผลการศึกษา

จากแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ข้างต้น ที่มุ่งเน้นให้ห้องสมุดโรงเรียนเครือข่าย 19 โรงเรียน ได้รับการสนับสนุนทางวิชาการด้านงานห้องสมุด งานเทคนิค และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบุคคลกรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการห้องสมุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ มีความพึงพอใจในภาพรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80ภายใต้แนวปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปอย่างยั่งยืนนั้นทีมงานในโครงการได้วางแผนร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยปรากฏเป็นรายละเอียดของข้อมูลเป็นข้อๆ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมตามโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ตามคำร้องขอของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 6 ครั้งและ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 7 ครั้ง (กำหนดไว้ในแผนไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง) โดยมีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมในโครงการแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดการให้บริการวิชาการตามคำร้องขอ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558- พ.ศ.2559

กิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558		
โรงเรียน	รายละเอียดกิจกรรม	วันที่จัดกิจกรรม
โรงเรียนบ้านหนองโสน	นำรถ ICT ออกให้บริการ พร้อมทั้ง	7 ตุลาคม 2557
โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	12 มีนาคม 2558
โรงเรียนบางลี่วิทยา	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	10 กุมภาพันธ์ 2558
โรงเรียนอนุบาลด่านมะขามเตี้ย		24 กรกฎาคม 2558
โรงเรียนวัดศาลขวาราม	พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์	18- 9 มิถุนายน 2558
โรงเรียนวัดกร่างทองบูรณะ		21-22 กรกฎาคม 2558

กิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559		
โรงเรียน	รายละเอียดกิจกรรม	วันที่จัดกิจกรรม
โรงเรียนวัดห้วยเหินยิว “บุญสิริวิทยา”	นารถ ICT ออกให้บริการ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	9 ธันวาคม 2558
โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก		14 มกราคม 2559
โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม		12 กุมภาพันธ์ 2559
โรงเรียนบ้านสระลุมพุก	พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยการถ่ายทอดความรู้และใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น	9-10 พฤศจิกายน 2558
โรงเรียนบ้านหลังเขา		10-11 มีนาคม 2559
โรงเรียนบ้านหนองขอนเทพนม		13-14 มิถุนายน 2559
โรงเรียนวัดดอนแสลบ		23-24 มิถุนายน 2559

2. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอ ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้บริการ ICT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559 และกิจกรรมการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีประเด็นข้อคำถาม 6 ประเด็น คือ 1) ได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 2) การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความคิดวิเคราะห์ 3) กิจกรรมตรงกับความต้องการของ 4) อุปกรณ์/เครื่องมือ มีความเหมาะสม 5) สถานที่มีความเหมาะสม และ 6) ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมแต่ละครั้ง ซึ่งรายละเอียดผลการประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม เรียงตามกลุ่มกิจกรรมที่ออกให้บริการ (ตารางที่ 2) มีดังนี้

2.1 โรงเรียนบ้านหนองโสน อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ได้จัดกิจกรรม“เลาขวัญ อ่านสร้างสุข” และประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และนารถ ICT ออกให้บริการ เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2557 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 70 คน ส่วนใหญ่กว่าร้อยละเก้าสิบเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 32.86 และนักเรียนร้อยละ 60) นอกนั้นเป็นบุคคลภายนอก มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 90.86) และทุกรายประเด็นนอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ ครูสามารถนำกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมไปจัดกิจกรรมที่โรงเรียนได้กิจกรรมสนุกดีและ ควรมีเก้าอี้ให้มากเพื่อที่ใช้สำหรับเล่นเกม

2.2 โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และนารถ ICT ออกให้บริการ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 43 คน เป็นหญิงและชายจำนวนใกล้เคียงกัน โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 8.16 และนักเรียนร้อยละ 91.84) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.80 คิดเป็นร้อยละ 96.33) และทุกรายประเด็นและทุกรายประเด็นในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีก (4) กิจกรรมในครั้งนี้อ่านมาก (3) อยากให้เพิ่มเวลาอีก (2) กิจกรรมในครั้งนี้มีคุณภาพมากที่สุด และอยากให้มีโอกาสทำบ่อยๆ (2) ขอให้จัดอีกการจัดกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนได้รับความรู้จากการจัดฐานของมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่ด้าน IT และความรู้ทั่วไปรวมถึงความรู้ด้านอาเซียน ซึ่งเด็กนักเรียนให้ความสนใจมากจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วยและต้องให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมแบบนี้ตลอดไปเพราะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างมากและในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ทำให้คณะครูได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำสื่ออาเซียนมากมายและสามารถนำมาประยุกต์ในการทำสื่อไว้ใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เพราะสื่อที่นำมาให้นักเรียนให้ความสนใจมาก

2.3 โรงเรียนวัดห้วยเหนียว “บุญสิริวิทยา” ต.ห้วยเหนียว อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและให้บริการรถ ICT เคลื่อนที่ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 70 คน เป็นหญิงร้อยละ 70 โดยส่วนใหญ่เป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 32.48 และนักเรียนร้อยละ 60) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.63) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ ครูสามารถนำกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมไปจัดกิจกรรมในห้องสมุดได้อย่างมาก กิจกรรมสนุกดีอยากให้มีแบบนี้บ่อยๆ (3) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้มาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจในมากและได้รับความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและ รถ ICT เป็นอย่างมาก ต้องกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้มาให้ความรู้ ณ โรงเรียนวัดห้วยเหนียว “บุญสิริวิทยา” และพวกเราได้รับความรู้มากในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละฐาน

2.4 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและให้บริการรถ ICT เคลื่อนที่ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2559 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 122 คน เป็นหญิงร้อยละ 60.66 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 3.28 และนักเรียนร้อยละ 96.72) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.77 คิดเป็นร้อยละ 95.36) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ กิจกรรมในครั้งนี้อาจเพิ่ม (3) อยากให้เพิ่มเวลาอีก (2) กิจกรรมในครั้งนี้อาจเพิ่มความพึงพอใจในมากที่สุด และอยากให้มีอีกดีมาก อยากให้มีทุกปี (2) และ ครั้งหน้าอยากให้นำรถ ICT ออกมาร่วมจัดกิจกรรมแบบนี้ด้วยนะ

2.5 โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและให้บริการรถ ICT เคลื่อนที่ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 92 คน เป็นหญิงร้อยละ 75 โดยส่วนใหญ่เป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 6.52 และนักเรียนร้อยละ 79.35) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.90 คิดเป็นร้อยละ 98.04) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้ (12) กิจกรรมในครั้งนี้อาจเพิ่มความพึงพอใจในมากที่สุด โดยเฉพาะบรรณารักษะมีแอร์เย็นและมีแท็บเล็ตให้เล่นด้วยถึงเวลาในการให้มันน้อยแต่สนุกมากอยากให้มีแบบนี้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มหาวิทยาลัยนำมาจัดกิจกรรมในงานวิชาการครั้งนี้มีเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเป็นอย่างมาก และคุณครูในโรงเรียนสามารถนำความรู้จากการเล่นกิจกรรมต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบการจัดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้อย่างมาก จึงขอขอบพระคุณมาเป็นอย่างสูงที่ได้มาร่วมกันจัดกิจกรรมในครั้งนี้อาจต้องการให้สำนักวิทยบริการเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมวิชาการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและเลือกโรงเรียนในเครือข่ายในการออกไปจัดกิจกรรมแบบนี้และเชิญชวนให้โรงเรียนในเครือข่ายห้องสมุดมีชีวิตได้นำกิจกรรมของแต่ละโรงเรียนไปร่วมจัดกิจกรรมกับโรงเรียนนั้นโดยให้มีการจัดกิจกรรมแบบนี้และหมุนเวียนกันภายในเครือข่ายห้องสมุดมีชีวิต เพื่อเป็นการดำเนินกิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง

2.6 โรงเรียนบางลี่วิทยา อําเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดกิจกรรมภายใต้โครงการนิทรรศการ “ก้าวสู่ AEC กับบางลี่วิทยา” และประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 33 คน เป็นหญิงกว่าร้อยละ 90 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 40.30 และนักเรียนร้อยละ 69.70) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.78 คิดเป็นร้อยละ 97.68) และทุกรายประเด็น มีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ เกมอาเซียนที่นำมาให้นักเรียนเล่นน่าสนใจมาก เกมปาลาน่าสนใจมากสามารถนำไป

ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมโรงเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะนักเรียนให้ความสนใจมาก และครูสามารถนำกิจกรรมที่ได้เข้าร่วมไปจัดกิจกรรมที่โรงเรียนได้

2.7 โรงเรียนอนุบาลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเมื่อวันที่24 กรกฎาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 122 คน เป็นหญิงร้อยละ 60.66 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 3.28 และนักเรียนร้อยละ 96.72)) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม(ค่าเฉลี่ย 4.74 คิดเป็นร้อยละ 94.84) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ อยากรู้จักกิจกรรมแบบนี้ (4) กิจกรรมในครั้งนี้อาจ (3) อยากรู้จักเพิ่มเวลาอีก (2) กิจกรรมในครั้งนี้อาจมีความพึงพอใจมากที่สุดและอยากให้มีโอกาสทำบ่อยๆ (2) ครั้งหน้าอยากให้นำ ICT ออกมาจัดกิจกรรมแบบนี้ด้วยนะค่ะ

2.8 โรงเรียนวัดศาลาวันราม อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดทำการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่18-19 มิถุนายน 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 15 คน เป็นหญิงร้อยละ 93.33 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 13.33 และนักเรียนร้อยละ 86.67)) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 4.84 คิดเป็นร้อยละ 96.89) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ เจ้าหน้าที่ที่คุมห้องและให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนอย่างเต็มที่ อยากรู้จักเพิ่มเวลาในการออกมาให้บริการ (2) อยากรู้จักให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานห้องสมุดเพิ่มเติมการจัดกิจกรรมครั้งนี้ครูผู้ดูแลห้องสมุด และนักเรียนที่ทำงานห้องสมุดได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำห้องสมุดมากมายทั้งในด้านการให้เลขหมู่หนังสือ การลงรายการด้วยโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ ตลอดจนกระบวนการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ภายในห้องสมุด ซึ่งทำให้ครู และนักเรียน สามารถดำเนินงานต่อหลังจากการให้ความรู้เรื่องต่างๆ ของบรรณารักษ์ ดังนั้นในการให้ความอนุเคราะห์ในการให้บริการครั้งนี้ทางโรงเรียนจึงมีความคาดหวังว่าจะทำการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตและเปิดให้บริการแก่นักเรียนทุกวัน

2.9 โรงเรียนวัดกร่างทองบูรณะ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดทำการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่21 – 22 กรกฎาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 17 คน เป็นหญิงร้อยละ 88.24 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 11.76 และนักเรียนร้อยละ 88.24)) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม(ค่าเฉลี่ย 4.76 คิดเป็นร้อยละ 95.29) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ เจ้าหน้าที่ที่คุมห้องและให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนอย่างเต็มที่ อยากรู้จักเพิ่มเวลาในการออกมาให้บริการ (2) อยากรู้จักให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานห้องสมุดเพิ่มเติมการจัดกิจกรรมครั้งนี้ครูผู้ดูแลห้องสมุด และนักเรียนที่ทำงานห้องสมุดได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำห้องสมุดมากมายเพิ่มเติมและนำมาสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากทางโรงเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรบรรณารักษ์และหลักสูตรของยุวบรรณารักษ์โดยปัจจุบันก่อนที่ทีมงานของสำนักวิทยบริการลงให้ความรู้เพิ่มเติมกับทางห้องสมุดโรงเรียนเด็กๆ ที่เคยพาการอบรมครั้งนั้นสามารถมาช่วยงานห้องสมุดของโรงเรียนได้ระดับหนึ่ง แต่พอที่ทีมงานของสำนักวิทยบริการได้ลงมาให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของห้องสมุดทำให้ครูและนักเรียนมีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้มาประกอบการจัดทำห้องสมุดโรงเรียนต่อไป และหวังว่าหลังจากการออกมาให้บริการครั้งนี้แล้วถ้าหากการทำงานในห้องสมุดพบปัญหาทางโรงเรียนจะขอความอนุเคราะห์ให้ทางสำนักวิทยบริการให้ความช่วยเหลือกับปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการงานห้องสมุดเพิ่มเติมต่อไปค่ะ

ตารางที่ 2 รายละเอียดผลการดำเนินงานกิจกรรมเรียงตามกลุ่มกิจกรรมที่ออกให้บริการ

กิจกรรม	โรงเรียน	เข้าร่วม (คน)	ความพึงพอใจในภาพรวม	
			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
นำรถ ICT ออก ให้บริการ พร้อมทั้ง จัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน	โรงเรียนบ้านหนองโสน	70	4.63	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม	43	4.80	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนวัดหวายเหนียว“บุญสิริวิทยา”	70	4.63	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก	122	4.77	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม	92	4.90	พึงพอใจมากที่สุด
จัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	โรงเรียนบางสิริวิทยา	90	4.78	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนอนุบาลตำบลมะขามเตี้ย	122	4.74	พึงพอใจมากที่สุด
พัฒนาห้องสมุด โรงเรียนฯ	โรงเรียนวัดศาลานาราม	15	4.84	พึงพอใจมากที่สุด
	โรงเรียนวัดครั่งทองบูรณะ	17	4.76	พึงพอใจมากที่สุด

3. นำปัญหาที่พบไปพัฒนางานบริการวิชาการ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต อิเล็กทรอนิกส์ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 คือ การเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และผู้รับงานใหม่ต้องการคู่มือเพื่อช่วยในการดำเนินงานเบื้องต้น จึงวางแผนและจัดทำคู่มือสำหรับดำเนินงานเทคนิคด้านห้องสมุด ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอ สำหรับใช้ในช่วงปีงบประมาณ 2559 โดยทดลองใช้กับโรงเรียนที่ประสานขอรับการพัฒนาลibraryโรงเรียนให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านสระลุมพุก (ใช้แบบประเมินเดิม ที่มีข้อคำถาม 6 ประเด็น) โรงเรียนบ้านหลังเขา โรงเรียนบ้านหนองขอนเทพพนม และโรงเรียนวัดดอนแสลบโดย 3 โรงเรียนหลัง ใช้แบบประเมินเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจทั้งก่อนและหลังการเข้ารับบริการถ่ายทอดความรู้ รวมถึงยืนยันว่าคู่มือที่จัดทำมีส่วนช่วยในการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนจริง รายละเอียดผลการดำเนินงาน มีดังนี้

3.1 โรงเรียนบ้านสระลุมพุก ต.หนองสาหร่าย อ.พนมทวน จ. กาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยการถ่ายทอดความรู้และใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียนแต่ยังใช้แบบสอบถามในรูปแบบเดิม ระหว่างวันที่ 9 - 10 พฤศจิกายน 2558 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 17 คน เป็นหญิงร้อยละ 88.24 โดยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน (ครูร้อยละ 11.76 และนักเรียนร้อยละ 88.24) มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวม(ค่าเฉลี่ย 4.76 คิดเป็นร้อยละ 95.29) และทุกรายประเด็น นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ เจ้าหน้าที่ทุ่มเทและให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนอย่างเต็มที่ อยากให้เพิ่มเวลาในการออกมาให้บริการอีก (2) อยากให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานห้องสมุดเพิ่มเติมและการจัดกิจกรรมครั้งนี้ครูผู้ดูแลงานห้องสมุด และนักเรียนที่ทำงานห้องสมุดได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำห้องสมุดมากมายเพิ่มเติมและนำมาสู่การปฏิบัติต่อได้อย่างถูกต้อง

3.2 โรงเรียนบ้านหลังเขา ต.หนองกร่าง อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยการถ่ายทอดความรู้และใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียน และใช้แบบสอบถามในรูปแบบใหม่ ระหว่างวันที่ 10 - 11 มีนาคม 2559 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 10 คน

เป็นหญิงร้อยละ 90 โดยทั้งหมดซึ่งทั้งหมดเป็นครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดและนักเรียนที่เป็นยุวบรรณารักษ์ในโรงเรียน (ครูร้อยละ 40 และนักเรียนร้อยละ 60) ทำการประเมินความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดของครูและนักเรียนก่อนลงมือดำเนินการจัดกิจกรรมพบว่าครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนในด้านการวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือ การติดบาร์โค้ด และการจัดชั้นหนังสือ ภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46) แต่หลังจากที่ได้นำคู่มือการจัดการงานห้องสมุด เพื่อใช้ประกอบในการจัดหมวดหมู่หนังสือ และงานเทคนิคต่างๆ ในการดำเนินงานห้องสมุดที่ทางสำนักฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการงานห้องสมุดโรงเรียน พบว่าครูและนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้ใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ห้องสมุดระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27)

3.3 โรงเรียนบ้านหนองขอนเทพพนม อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยการถ่ายทอดความรู้ และใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียน และใช้แบบประเมินในรูปแบบใหม่ ระหว่างวันที่ 13-14 มิถุนายน 2559 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 13 คน เป็นหญิงร้อยละ 76.92 โดยทั้งหมดซึ่งทั้งหมดเป็นครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดและนักเรียนที่เป็นยุวบรรณารักษ์ในโรงเรียน (ครูร้อยละ 15.38 และนักเรียนร้อยละ 84.62) ทำการประเมินความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดของครูและนักเรียนก่อนลงมือดำเนินการจัดกิจกรรมพบว่าครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนในด้านการวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือ การติดบาร์โค้ด และการจัดชั้นหนังสือ ภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70) แต่หลังจากที่ได้นำคู่มือการจัดการงานห้องสมุด เพื่อใช้ประกอบในการจัดหมวดหมู่หนังสือ และงานเทคนิคต่างๆ ในการดำเนินงานห้องสมุดที่ทางสำนักฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการงานห้องสมุดโรงเรียน พบว่าครูและนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้ใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ห้องสมุดระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.01) นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ จากการศึกษาคู่มือการจัดการงานห้องสมุดทำให้ครูและนักเรียนนำมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดได้เป็นอย่างดี

3.4 โรงเรียนวัดดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานความร่วมมือให้ทางสำนักวิทยบริการฯ จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยการถ่ายทอดความรู้และใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียน และใช้แบบประเมินในรูปแบบใหม่ ระหว่างวันที่ 23 - 24 มิถุนายน 2559 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมและตอบแบบประเมินจำนวน 10 คน เป็นหญิงร้อยละ 90 โดยทั้งหมดซึ่งทั้งหมดเป็นครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดและนักเรียนที่เป็นยุวบรรณารักษ์ในโรงเรียน (ครูร้อยละ 40 และนักเรียนร้อยละ 60) ทำการประเมินความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดของครูและนักเรียนก่อนลงมือดำเนินการจัดกิจกรรมพบว่าครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนในด้านการวิเคราะห์หมวดหมู่หนังสือ การติดบาร์โค้ด และการจัดชั้นหนังสือ ภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46) แต่หลังจากที่ได้นำคู่มือการจัดการงานห้องสมุด เพื่อใช้ประกอบในการจัดหมวดหมู่หนังสือ และงานเทคนิคต่างๆ ในการดำเนินงานห้องสมุดที่ทางสำนักฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการงานห้องสมุดโรงเรียน พบว่าครูและนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้ใช้คู่มือการจัดหมวดหมู่ห้องสมุดระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27) นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะปลายเปิดที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสนอไว้ อาทิ จากการศึกษาคู่มือการจัดการงานห้องสมุดทำให้ครูและนักเรียนนำมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดได้เป็นอย่างดีและอยากให้มีเวลาเพิ่มมากกว่า 2 วัน

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอ ภายใต้งบประมาณของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559 จำนวน 35,000 สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ให้บริการรถ ICT ให้ความรู้และถ่ายทอดงานด้านพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ได้เกินเป้าหมายที่วางไว้ คือ ให้บริการได้ 13 ครั้ง จากที่ตั้งเป้าหมายไว้ 10 ครั้ง เมื่อดูจากความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมบริการวิชาการ ทุกกิจกรรมได้รับการตอบรับที่ดี และมีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รวมถึงการแสดงข้อเสนอแนะและความคิดเห็นแบบปลายเปิด ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้มีกิจกรรมในรูปแบบนี้ต่อไปเรื่อยๆ และมีความพึงพอใจในกิจกรรม รวมถึงได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยคุณครูสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปต่อยอดเพื่อพัฒนาการจัดห้องสมุดโรงเรียนและนำรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ได้เห็นไปปรับใช้ได้ ส่วนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นยุวบรรณารักษ์สามารถนำความรู้ที่ได้ไปช่วยคุณครูพัฒนาการจัดห้องสมุดปลูกฝังให้เกิดความรักในการอ่านต่อไป

นอกจากนี้การบริการวิชาการตามคำร้องขอ ทำให้ทราบความต้องการและปัญหาของผู้ดูแลงานห้องสมุดโรงเรียน ปัญหาที่นำมาพิจารณาปรับปรุงการให้บริการ คือ ปัญหาการเปลี่ยนผู้ดูแลห้องสมุดของโรงเรียน โดยทางสำนักวิทยบริการฯ ได้พัฒนาจัดทำเป็นคู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียน ช่วยแก้ปัญหาเบื้องต้นสำหรับครูที่ต้องมารับหน้าที่ดูแลห้องสมุดโรงเรียนซึ่งเปลี่ยนแปลงค่อนข้างบ่อย ได้นำไปทดลองใช้ 4 โรงเรียน ได้รับผลตอบรับที่ดี พบว่ามีความแตกต่างของความเข้าใจในการจัดการห้องสมุด ก่อนที่เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ร่วมกับการใช้คู่มืออย่างเห็นได้ชัด ซึ่งคู่มือนี้จะได้นำมาทดลองใช้และพัฒนาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการผู้ใช้ รวมถึงต่อยอดพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย เหมาะกับเพศและวัยของผู้สนใจ

จากการประชุมผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ได้มีข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดแนวทางติดตามผลหลังการออกให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ในรูปแบบ 1) กลุ่มเครือข่ายสังคมออนไลน์ Line และ Facebook เพื่อแจ้งข่าวสารและประชาสัมพันธ์ รับทราบปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงให้สมาชิกในเครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 2) การรายงานผลประจำเดือนที่แสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวของงานห้องสมุด อาทิ จำนวนผู้ใช้ การเพิ่มขึ้นของจำนวนหนังสือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ตลอดจนปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ความต้องการ และแนวทางในการแก้ไข ผ่านช่องทางออนไลน์ที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งข้อมูลที่ได้ในแต่ละเดือนจะถูกนำมาประมวลผล วิเคราะห์ สรุป และรายงานกลับไปยังผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบของโรงเรียนต่างๆ ในเครือข่าย และ 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับโรงเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในสิ่งที่ดำเนินการร่วมกัน สร้างความต่อเนื่องและเติมเต็มในส่วนที่ยังขาดหายเพื่อพัฒนาการที่ดีขึ้นของการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนต่างๆ ต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานที่สนใจสามารถนำรูปแบบการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559 ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อปรับใช้เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับการจัดทำโครงการกิจกรรมให้บริการวิชาการตามคำร้องขอเพื่อสานต่อโครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์สู่การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนที่ยั่งยืน

2. หน่วยงานที่สนใจสามารถนำคู่มือการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำห้องสมุดโรงเรียน ช่วยแก้ปัญหาเบื้องต้นสำหรับครูที่ต้องมารับหน้าที่ดูแลห้องสมุดโรงเรียนซึ่งเปลี่ยนแปลง

ค่อนข้างบ่อยรวมถึงนำไปพัฒนาต่อยอดพัฒนารูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่นๆ ซึ่งสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย เหมาะกับเพศและวัยของผู้สนใจ

รายการอ้างอิง

- นิลบล ทองชัย และจีรภา อินทะนิน. (2558). โครงการห้องสมุดมีชีวิตอิเล็กทรอนิกส์สู่การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนที่ยั่งยืน | The Alive Library Project, Toward the Sustained Development in School Libraries[ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. *PULINET Journal*, 2(1), 26-31.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2558). รายงานผลการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2559). รายงานผลการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการตามคำร้องขอประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.